

Barbara Przychodzeń

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego w województwie kujawsko-pomorskim w 2012 roku

W 2012 roku po raz pierwszy został przeprowadzony egzamin gimnazjalny według nowych zasad. Zmiany dotyczyły formuły egzaminu, wymagań egzaminacyjnych, przebiegu egzaminu oraz sposobu oceniania i przedstawiania wyników egzaminu.

W każdej z dotychczasowych części wyróżniono dwa zakresy albo dwa poziomy. W części: humanistycznej – egzaminy z zakresu języka polskiego oraz z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie, w części matematyczno-przyrodniczej – egzaminy z zakresu matematyki i z zakresu przedmiotów przyrodniczych (biologii, chemii, fizyki, geografii), w części dotyczącej języka obcego nowożytnego – egzaminy na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

1. Populacja zdających

Do egzaminu gimnazjalnego w województwie kujawsko-pomorskim w 2012 roku przystąpiło 22 064 uczniów. W porównaniu do 2011 roku populacja zdających egzamin zmalała o 982 uczniów. W stosunku do lat poprzednich nie zmienił się odsetek uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego w grupach szkół zakwalifikowanych do poszczególnych warstw administracyjnych. Najwięcej uczniów (około 83%) spośród przystępujących do egzaminu gimnazjalnego wybrało w trzeciej części język angielski.

2. Wyniki średnie

2.1. Część humanistyczna

Statystyczny zdający z województwa kujawsko-pomorskiego uzyskał wynik niższy od swojego rówieśnika w kraju – o 1 punkt procentowy na egzaminie z zakresu języka polskiego i o 2 punkty procentowe na egzaminie z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie. W każdej z wyróżnionych ze względu na lokalizację grup szkół wyniki z części humanistycznej są niższe niż w kraju z wyjątkiem wyników zdających z szkół zlokalizowanych w miastach o liczbie ludności do 20 tys. mieszkańców, którzy z egzaminu z zakresu języka polskiego uzyskali wynik porównywalny z wynikiem zdających w kraju (tabela 1.).

Tabela 1. Różnice między wynikami zdających egzamin gimnazjalny w 2012 roku w danej grupie szkół w województwie kujawsko-pomorskim i w kraju (w punktach procentowych) – część humanistyczna

Zakres	Zdający ze szkół				Ogół zdających
	wiejskich	w miastach do 20 tys.	w miastach od 20 tys. do 100 tys.	w miastach ponad 100 tys.	
Język polski	-2	0	-1	-1	-1
Historia i WOS	-2	-1	-1	-2	-2

Najwyższy wynik w kraju z zakresu języka polskiego uzyskali zdający z województwa małopolskiego (o 4 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju), a najniższy – zdający z województw: pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego (o 3 punkty procentowe niższy niż średni wynik w kraju)¹.

Najwyższy wynik w kraju z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskali zdający z województw: małopolskiego i mazowieckiego (o 2 punkty procentowe wyższy niż

¹ źródło: *Osiągnięcia gimnazjalistów w 2012 roku*, Centralna Komisja Egzaminacyjna (www.cke.edu.pl)

średni wynik w kraju), a najniższy zdający z województwa warmińsko-mazurskiego (o 3 punkty procentowe niższy niż średni wyniku w kraju).

W województwie kujawsko-pomorskim zauważa się porównywalne z krajem różnice między wynikami gimnazjalistów ze szkół wiejskich a wynikami gimnazjalistów ze szkół wielkomiejskich z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie (tabela 2.).

Tabela 2. Różnica między wynikami zdających część humanistyczną egzaminu gimnazjalnego w 2012 roku ze szkół wiejskich a wynikami zdających z miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy w województwie kujawsko-pomorskim i w kraju (w punktach procentowych)

Zakres	Województwo kujawsko-pomorskie			Kraj		
	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku
	wiejskich	w miastach ponad 100 tys.		wiejskich	w miastach ponad 100 tys.	
Język polski	62%	67%	5	64%	68%	4
Historia i WOS	57%	62%	5	59%	64%	5

Analizując uzyskane przez zdających ze szkół zlokalizowanych w poszczególnych powiatach województwa kujawsko-pomorskiego wyniki średnie za rozwiązanie wszystkich zadań z zakresu języka polskiego, dostrzega się znaczny rozrzut tych wyników – 12 punktów procentowych. Najniższy średni wynik uzyskali uczniowie ze szkół zlokalizowanych w powiecie lipnowskim (58% punktów), a najwyższy – uczniowie ze szkół zlokalizowanych w Bydgoszczy (70% punktów)².

Średnie wyniki procentowe egzaminu z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskane przez zdających ze szkół zlokalizowanych w poszczególnych powiatach zawarte są w przedziale od 53% punktów (powiat wąbrzeski) do 64% punktów (Bydgoszcz) – różnica między nimi wynosi 11 punktów procentowych.

2.2. Część matematyczno-przyrodnicza

Statystyczny zdający z województwa kujawsko-pomorskiego uzyskał z zakresu matematyki i z zakresu przedmiotów przyrodniczych wynik o 1 punkt procentowy niższy od wyniku swojego rówieśnika w kraju. Zdający ze wszystkich wyróżnionych grup szkół mieli wyniki niższe od wyników zdających w analogicznie zlokalizowanych szkołach w kraju, z wyjątkiem zdających z małych miast, którzy uzyskali z zakresu przedmiotów przyrodniczych porównywalne wyniki ze zdającymi w kraju (tabela 3.).

Tabela 3. Różnice między wynikami zdających egzamin gimnazjalny w 2012 roku w danej grupie szkół w województwie kujawsko-pomorskim i w kraju (w punktach procentowych) – część matematyczno-przyrodnicza

Zakres	Zdający ze szkół				Ogół zdających
	wiejskich	w miastach do 20 tys.	w miastach od 20 tys. do 100 tys.	w miastach ponad 100 tys.	
Matematyka	-1	-1	-1	-2	-1
Przedmioty przyrodnicze	-2	0	-1	-2	-1

Z egzaminu z zakresu matematyki najwyższy wynik w kraju uzyskali zdający z województw: małopolskiego i mazowieckiego (o 3 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju), a najniższy – zdający z województwa zachodniopomorskiego (o 2 punkty procentowe niższy niż średni wynik w kraju).

² źródło: Sprawozdanie ze egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w kwietniu 2012 roku w gimnazjach na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (www.oke.gda.pl)

Z egzaminu z zakresu przedmiotów przyrodniczych najwyższy wynik w kraju uzyskali zdający z województwa mazowieckiego (o 2 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju), a najniższy – zdający z województwa warmińsko-mazurskiego (o 2 punkty procentowe niższy niż średni wyniku w kraju).

W województwie kujawsko-pomorskim zauważa się porównywalne z krajem różnice między wynikami gimnazjalistów ze szkół wiejskich a wynikami gimnazjalistów ze szkół wielkomiejskich z zakresu przedmiotów przyrodniczych (tabela 4.).

Tabela 4. Różnica między wynikami zdających część matematyczno-przyrodniczą egzaminu gimnazjalnego w 2012 roku ze szkół wiejskich a wynikami zdających z miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy w województwie kujawsko-pomorskim i w kraju (w punktach procentowych)

Zakres	Województwo kujawsko-pomorskie			Kraj		
	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku
	wiejskich	w miastach ponad 100 tys.		wiejskich	w miastach ponad 100 tys.	
Matematyka	44%	50%	6	45%	52%	7
Przedmioty przyrodnicze	47%	51%	4	49%	53%	4

Analizując uzyskane przez zdających ze szkół zlokalizowanych w poszczególnych powiatach województwa kujawsko-pomorskiego wyniki średnie za rozwiązanie wszystkich zadań z zakresu matematyki, dostrzega się znaczny rozrzut tych wyników – 13 punktów procentowych. Najniższy średni wynik uzyskali uczniowie ze szkół zlokalizowanych w powiecie wąbrzeskim (40% punktów), a najwyższy – uczniowie ze szkół zlokalizowanych w Bydgoszczy (53% punktów).

Średnie wyniki procentowe uzyskane z egzaminu z zakresu przedmiotów przyrodniczych przez zdających ze szkół zlokalizowanych w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego zawarte są w przedziale od 45% punktów (powiat grudziądzki) do 53% punktów (Bydgoszcz) – różnica między nimi wynosi 8 punktów procentowych.

2.3. Egzamin z języka angielskiego

Statystyczny zdający egzamin z języka angielskiego w województwie kujawsko-pomorskim uzyskał na poziomie podstawowym wynik niższy od wyniku swojego rówieśnika w kraju o 3 punkty procentowe, a na poziomie rozszerzonym – o 2 punkty procentowe. Największe różnice między tymi wynikami, na obu poziomach egzaminu, wystąpiły w grupie wyników ze szkół wielkomiejskich (tabela 5.).

Tabela 5. Różnice między wynikami zdających egzamin gimnazjalny w 2012 roku w danej grupie szkół w województwie kujawsko-pomorskim i w kraju (w punktach procentowych) – język angielski

Poziom	Zdający ze szkół				Ogół zdających
	wiejskich	w miastach do 20 tys.	w miastach od 20 tys. do 100 tys.	w miastach ponad 100 tys.	
Podstawowy	-3	-1	-3	-4	-3
Rozszerzony	-3	-1	-2	-4	-2

Z egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym najwyższy wynik w kraju uzyskali zdający z województwa mazowieckiego (o 3 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju), a najniższy – zdający z województwa warmińsko-mazurskiego (o 4 punkty procentowe niższy niż średni wynik w kraju).

Na poziomie rozszerzonym najwyższy wynik w kraju uzyskali zdający z województw: lubuskiego i dolnośląskiego (o 3 punkty procentowe wyższy niż średni wynik w kraju),

a najniższy – zdający z województwa świętokrzyskiego (o 4 punkty procentowe niższy niż średni wynik w kraju).

W województwie kujawsko-pomorskim zauważa się mniejsze niż w kraju różnice między wynikami gimnazjalistów ze szkół wiejskich a wynikami gimnazjalistów ze szkół wielkomiejskich z egzaminu z języka angielskiego (tabela 6.).

Tabela 6. Różnica między wynikami zdających egzamin gimnazjalny z języka angielskiego w 2012 roku ze szkół wiejskich a wynikami zdających z miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy w województwie kujawsko-pomorskim i w kraju (w punktach procentowych)

Poziom	Województwo kujawsko-pomorskie			Kraj		
	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku
	wiejskich	w miastach ponad 100 tys.		wiejskich	w miastach ponad 100 tys.	
Podstawowy	55%	66%	11	58%	70%	12
Rozszerzony	36%	50%	14	39%	54%	15

Średnie wyniki uzyskane z tego egzaminu na poziomie podstawowym przez zdających ze szkół zlokalizowanych w poszczególnych powiatach województwa kujawsko-pomorskiego zawarte są w przedziale od 50% punktów (powiat wąbrzeski) do 69% punktów (Bydgoszcz) – różnica między mini wynosi ponad 19 punktów procentowych. Porównywalny rozstęp wyników wystąpił na poziomie rozszerzonym – ponad 18 punktów procentowych (powiat wąbrzeski – 34% punktów i Bydgoszcz – 52%).

Podsumowanie

Zaobserwowane w tym artykule tendencje wyników należy obserwować w kolejnych latach, ponieważ pierwszy rok egzaminu gimnazjalnego przeprowadzającego według nowych zasad nie uprawnia do wyciągania wniosków.